

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

PREVIŠE PITANJA

Oilprice: Neminovan šok u ponudi nafte

Decembarska blokada ruske nafte dovela je do ivice
naftne industrije

Reuters: Kako Fed kamatnim stopama izvozi američku inflaciju

Evropska Komisija odbija ograničenje cene prirodnog gasa

Misteriozni uzrok curenje gasa u cevima
Severnog toka

BUDUĆNOST
NA DELU

PETROHEMIJA

SADRŽAJ

NAFTA

Decembarska zabrana ruske nafte dovela je do ivice naftne industrije	OVDE
EU sprema zabranu transporta tankerima ruske nafte u sklopu ograničenja cena?	OVDE
Vašington odbacuje sekundarne sankcije zbog ograničenja cene ruske nafte	OVDE
Oilprice: Šok u ponudi nafte deluje neminovan	OVDE
Gde će Rusija prodavati posle embarga EU svoju sirovu naftu?	OVDE
Bloomberg: Već smanjen ruski pomorski izvoz nafte u Evropu	OVDE
Hedž fondovi se oslobađaju destilata sa jačanjem rizika od recesije: Kemp	OVDE
Smanjenje proizvodnje nafte OPEC+ neophodno da bi se podržale cene - UBS	OVDE
Goldman Sachs smanjuje prognozu rasta cene nafte	OVDE
Reuters, Kemp: Kako Fed kamatnim stopama izvozi američku inflaciju	OVDE
Berlin: Zabraniti građanima EU da zauzimaju visoke pozicije u ruskim kompanijama ...	OVDE
Skok troškova novih naftnih bušotina.....	OVDE
Talas anti-klimatskog pritiska na američke naftne kompanije	OVDE
Evropska energetska kriza (Tabela)	OVDE
UNKS: Kretanje cene nafte Brent	OVDE
<hr/>	
Komisija odbija da predloži ograničenje cene gasa	OVDE
UAE snabdeva Nemačku LNG-om, bez dogovora sa Katarom	OVDE
Više nego udvostručena zarada Gazprom grupe u prvoj polovini godine	OVDE
Misteriozni uzrok curenje gasa u cevima Severnog toka 1 i 2	OVDE
Reuters: Uloga Severnog toka u ruskom snabdevanju Evrope gasom.....	OVDE
Gazprom sankcijama odgovara na tužbu Naftogasa?	OVDE
<hr/>	
Slovenija pred nacionalizacijom nekih energetskih firmi – premijer	OVDE
Hrvatske firme ostale bez gasa jer ga Ina mora prodati HEP-u	OVDE
Bezbednost Turskog toka ključna za Mađarsku – Sijarto	OVDE
Péter Rátai novi predsednik Ine	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

NAFTA

Decembarska zabrana ruske nafte dovela je do ivice naftne industrije

SINGAPUR - Može se sa sigurnošću reći da malo ljudi u naftnoj industriji misli da je decembarska zabrana izvoza ruske nafte dobra ideja, komentariše *Reuters* i ukazuje na verovatne scenarije kada zabrane stupe na snagu.

Evropa sada dobija oko 2 miliona barela sirove (mbd) nafte dnevno i oko milion barela proizvoda iz Rusije. Trenutni plan je da ova burad neće ići u Evropu, ali mogu ostati na svetskom tržištu pod granicom cena koji još nije utvrđena.

Prerađivači, osiguravaoci, špediteri i trgovci bi mogli poslovati s ruskom sirovom naftom i proizvodima ako se pridržavaju gornje granice cena i povezanih mera usklađenosti.

Argumenta radi pretpostavimo da će cena Brent-a iznositi 80 dolara do decembra kada zabrana stupi na snagu, a da je cena ruske nafte ograničena na 60 dolara. Uz takvu vrstu popusta, verovatno je da će zemlje u Aziji i u Africi, biti zainteresovani za kupovinu 2 mbd iz Evrope skrenute ruske nafte. Ako potražnja za sniženom sirovom naftom premašuje ponudu, tada

dolazi u obzir problem varanja ili podmetanja gornje granice cena. Postoje igrači u naftnoj industriji koji su postali vešti u zaobilazanju sankcija, a primer je tekući protok iranske i venezuelanske nafte.

Glavni rizik plana za ograničavanje cena ruske sirove nafte i proizvoda i prisiljavanje na prestrukturiranje globalnih tokova je da logistika neće moći držati korak. Više tankera će biti potrebno za otpremu ruske sirove nafte s obzirom na povećanje vremena putovanja ako nafta i proizvodi idu u Aziju, a ne u Evropu.

Druga strana te jednačine je da će Evropa morati da uvozi više sirove nafte sa daljih destinacija što povećava troškove i složenost globalne trgovine.

Da li se industrija može prilagoditi na vreme i šta će biti odgovor Moskve, preteći su rizici koji gotovo garantuju da trenutna premija rizika u ceni nafte ostane na snazi.

EU sprema zabranu transporta tankerima ruske nafte u sklopu ograničenja cena?

BRISEL - Evropska unija razmatra mogućnost dodavanja ograničenja u oblasti transporta svojim sankcijama za naftu, dok blok raspravlja o uvođenju ograničenja cena ruske nafte, tvrde upućena lica.

Mera bi zabranila brodovima EU da prevoze rusku naftu koja se prodaje iznad dogovorenog praga. Trenutne naftne sankcije EU, koje su dogovorene u junu, uključuju embargo na rusku pomorsku naftu, zabranu pružanja usluga – kao što su osiguranje, posredovanje i finansiranje – potrebnih za transport nafte širom sveta i izuzeća za isporuke naftovodima.

Taj paket bi trebalo da stupi na snagu u decembru za pomorsku naftu i početkom 2023. za rafinisane naftne derivate.

Pomorstvo je isključeno iz prethodnog paketa nakon pritiska špediterskih zemalja, uključujući Grčku i Kipar.

Kako je u sredu objavio *Politico*, uključivanje dostave bilo bi potrebno kako bi se izbegle sve potencijalne rupe i uskladila gornja granica cena sa Grupom sedam, rekao je jedan od ljudi.

Zemlje EU koje su dobile izuzeće za naftu uvezenu kroz naftovode verovatno će insistirati da ona ostane netaknuta, dok bi zemlje koje uvoze preko mora mogle reagovati zbog neravnopravnih uslova, dodao je oni.

Nacije koje se bave transportom takođe bi mogle tražiti načine da zaštite svoje industrije, dodala je ta osoba. Mađarska je takođe rekla da neće podržati dodatne energetske sankcije.

Ministri G-7 podržali su gornju granicu cene ruske nafte ranije ovog meseca nakon pritiska SAD.

Ostaje nejasno koliko bi režim ograničavanja cena bio efikasan, pogotovo jer neki od najvećih kupacaruske nafte, uključujući Kinu i Indiju, nisu pristali da se pridruže, mada bi meru mogli koristiti u pregovorima o cenama nafte s Moskvom, piše *Politico*.

NIKADA LAKŠE DO UŠTEDA

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM LOJALNOSTI

Vašington odbacuje sekundarne sankcije zbog ograničenja cene ruske nafte

SINGAPUR - Zvaničnica američkog ministarstva finansija odbacila je sekundarne sankcije za uvođenje mehanizma ograničenja cena na izvoz ruske nafte uprkos predlogu američkih senatora, javlja **Reuters**.

Demokratski i republikanski senatori su predložili da administracija američkog predsednika Džoa Bajdena iskoristi sekundarne sankcije međunarodnim bankama kako bi ojačala gornju granicu cena koja ima za cilj ograničavanje prihoda Rusije od nafte uz minimiziranje uticaja na globalna tržišta i cene.

"Ne mislimo da su potrebne sekundarne sankcije", rekla je u ponedeljak Catherine Wolfram, zamenica pomoćnika sekretara za klimu i energetske ekonomiju u američkom Ministarstvu finansija, novinarima na marginama konferencije APPEC 2022.

"Imamo sve pružaoce usluga koji su deo koalicije i svaka zemlja na neki način uvodi neke sankcije."

Grupa sedam (G7) očekuje od kompanija u lancu snabdevanja, od brokera do banaka, osiguravača i špedicija da prate rusku trgovinu naftom i prijavljuju nepravilnosti. Rukovodioci industrije i analitičari postavili su pitanja o izvodljivosti ograničenja cene nafte i njegovoj primeni.

Wolfram je rekla da će vlasti objaviti potpune smernice o tome kako da se primenjuje gornja granica cena ruske nafte pre nego što sankcije Evropske unije na izvoz ruske nafte stupe na snagu 5. decembra.

Američki zvaničnici rekli su da će uzeti u obzir granične troškove proizvodnje Rusije i istorijske cene pre rata u Ukrajini kada određuju cenu kako bi ohrabрили Rusiju da nastavi proizvodnju.

Ograničenje cena primenjivaće se na rusku sirovu naftu u svakoj trgovini, ali ne i na rafinisane proizvode koji su proizvedeni od ruske sirove nafte, rekla je Wolfram.

Šok u ponudi nafte deluje neminovan

NIJORK - Kada je generalni direktor Aramca prošle nedelje rekao da su godine nedovoljnog ulaganja narušile ravnotežu između ponude i potražnje na tržištu nafte, to je trebalo da bude poziv na buđenje onima na pozicijama na kojima se donose odluke. Umesto toga, generalni sekretar UN-a je još jednom osudio naftnu industriju zbog "pirovanja" rekordno visokim profitom i pozvao vlade da ih nateraju da plate za to, komentariše u ponedeljak **Oilprice.com**.

U međuvremenu, OPEC-ov proizvodni manjak prošlog meseca dostigao je 3,58 miliona barela dnevno – cifra jednaka oko 3,5 posto globalne potražnje – a SAD su nastavile da prodaju naftu iz svojih strateških rezervi (SPR).

Ovi naizgled nepovezani izveštaji imaju nešto veoma važno zajedničko. I jedni i drugi jasno sugerišu da je nedostatak ponude na globalnom nivou neizbežan. Dodajte vesti da bi ruski izvoz nafte mogao pasti za nekih 2,4 miliona barela dnevno nakon stupanja na snagu embarga EU u decembru, pa nestašica nafte postaje manje-više neizbežna.

Jednom kada ovo počne, cene će sigurno skočiti jer je alternativna ponuda ograničena. I SAD će – kako je ukazao **Wall Street Journal** – morati da dopunjuje svoj SPR u nekom trenutku jer se on iscrpljuje i prvi put je ispod nivoa rezervi u komercijalnom skladištu.

S druge strane Evropa, uprkos svim naporima, nije uspela da pokrije energetske potrebe na jeftinoj solarnoj i vetro energiji, već na jeftinom gasu i obilnoj nafti. Sada kada ih nema, evropske ekonomije počinju da se raspadaju.

Čini se da su mnogi na pozicijama moći nesvesni ove pretnje, pa bi u trenutnim okolnostima bilo teško izbeći šok u ponudi nafte, konstatuje **Oilprice**.

Manja ponuda nafte OPEC+ neophodna da bi se podržale cene - UBS

NJUJORK - "Nedostatak akcije OPEC+ da ukloni barele sa tržišta verovatno će podstaći dodatni pritisak na cene nafte. Grupa mora objaviti smanjenje proizvodnje za najmanje 0,5 miliona barela dnevno u narednim danima," poručio je u utorak finansijski investicioni konsultant UBS.

UBS

Kako prenosi *Forexlive*, UBS u noti investitorima dodaje da samo takav potez može

kratkoročno prekinuti negativan zamah u cenama nafte, dok bi Saudijska Arabija morala dobrovoljno napraviti dodatne rezove kako bi osigurala jaču osnovu stabilizaciji cena.

Što se tiče onoga što obara cene nafte, finansijski konsultant kaže da su strahovi od recesije koji dovode do slabe potražnje i bolje snabdevenog tržišta dva glavna razloga - što doprinosi širem okruženju za smanjenje rizika uzrokovanog agresivnim pooštavanjem monetarne politike, posebno američkog Fed-a.

OPEC+ će se naredni put sastati 5. oktobra.

MOĆNO GORIVO ZA MOĆNE PERFORMANSE

100

IZABERITE NOVI PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN
EKO Racing 100 gorivo unapređenih performansi, sa 50% više aditiva.
Doživite novo vozačko iskustvo. Na svim EKO pumpama!

ekoserbia.com | EkoSerbia

EKO

Gde će Rusija prodavati posle embarga EU svoju sirovu naftu?

MOSKVA - Rusija je povećala isporuke nafte u Aziju otkako je Evropa uvela sveobuhvatne sankcije, ali i dalje treba da preusmeri više od četvrtine svog izvoza sirove nafte iz Evrope - ili oko 1,3 miliona barela dnevno (mbd) - kada u decembru stupi potpuni embargo na naftu, piše Reuters.

Rusija izvozi oko 20 miliona tona nafte mesečno - otprilike 5 mbd - preko nekoliko ruta, uključujući naftovod Družba u Evropu i druge u Aziju.

Rusija mora pronaći nove kupce za tu naftu, ali je malo verovatno da će to raditi s ograničenjem cena.

„Mnogo joj je lakše pregovarati o privatnim poslovima“, rekao je za Reuters jedan trgovac u ruskoj trgovini naftom, rekao je Reuters.

Rusija ne može preusmeriti velike količine Urala u svoj naftovod Istočni Sibir - Tihi okean (ESPO), koji već pumpa blizu kapaciteta. To čini isporuke preko Evrope i Sueckog kanala jedinim mogućim rutama za Ural naftu u Aziju.

Ruske firme će takođe morati da promene način na koji prodaju naftu, piše Reuters. Azijska tržišta nafte imaju mnogo raniji ciklus trgovanja od evropskog tržišta: od sredine septembra azijski kupci trguju teretom za utovar u decembru, dok Evropa utvrđuje cene utovara u oktobru.

Bloomberg: Već smanjen ruski izvoz nafte brodovima u Evropu

AMSTERDAM - Ruski morski izvoz sirove nafte u Evropu je poslednjih sedmica bio nešto više od polovine nivoa pre intervencije u Ukrajini i biće pod sve većim pritiskom kako se zabrana uvoza približava, piše u utorak Bloomberg.

Kupci u severnoj Evropi posebno su smanjili svoj uvoz, koji sada ide ispod 300.000 barela dnevno. To je otprilike četvrtina količine kojom se trgovalo u regionu pre nego što je krajem februara, izbila ukrajinska kriza.

Hedž fondovi se oslobađaju destilata sa jačanjem rizika od recesije: Kemp

LONDON - Portfolio investitori predviđaju skorbu recesiju koja će posebno snažno pogoditi potrošnju srednjih destilata kao što je dizel, pokazuju poslednje promene pozicija na tržištu fjučersa i opcija, piše **Reutersov** naftni analitičar John Kemp.

Hedž fondovi i drugi menadžeri novca prodali su ukupno 186 miliona barela tokom 16 sedmica od početka juna, prema evidenciji koju su objavili ICE Futures Europe i američka Komisija za trgovinu robnim fjučersima.

U poslednjoj sedmici kupljeni su Brent (+6 miliona barela), WTI (+3 miliona) i američki benzin (+2 miliona), ali su prodavani američki dizel (-3 miliona) i evropsko gasno ulje (-15 miliona).

Srednji destilati kao što su dizela i gasno ulje najviše se koriste u transportu tereta, proizvodnji i rudarstvu, tako da su u velikoj meri usmereni na poslovni ciklus.

Menadžeri fondova smanjili su svoju poziciju u srednjim destilatima u svakoj od poslednje tri sedmice za ukupno 39 miliona barela jer se strah od recesije pojačao.

Očekuje se da će OPEC+ i najveći američki proizvođači škrljaca odgovoriti na svaki značajan i kontinuirani pad cena smanjenjem svoje proizvodnje, što bi moglo ponuditi određenu podršku cenama sirove nafte u kratkom roku, ocenjuje Reuters.

Tržišta destilata nemaju tako uticajne tržišne menadžere i očekuje se da će videti veliku akumulaciju zaliha goriva kao deo neizbežnog procesa rebalansa povezanog sa padom poslovnog ciklusa, ocenjuje Kemp.

Goldman Sachs smanjuje prognozu rasta cene nafte

NJUJORK - Goldman Sachs je u utorak smanjio svoju prognozu cene nafte zbog pogoršanja globalnih ekonomskih izgleda - iako je finansijski investicioni gigant ostao optimista po pitanju nafte.

Goldman je saopštio da i dalje predviđa da će cene nafte verovatno porasti sa sadašnjih nivoa s obzirom na stanje "kritično zategnutog" tržišta.

Grupacija je navela snažan dolar i prognozu slabljenja potražnje, koja će "ostati snažan vetar u leđa cenama do kraja godine. Prema analitičarima banke, strukturalna bikovska (cenovno rastuća) postavka ponude -- zbog nedostatka investicija, niskih slobodnih kapaciteta i zaliha -- samo je ojačala, što neizbežno zahteva mnogo više cene."

Goldman Sachs smatra da će cena sirove nafte tipa Brent u proseku biti 100 dolara po barelu u poslednja tri meseca ove godine, što je manje u odnosu na prethodnu prognozu od 125 dolara po barelu, koja je već bila niža u odnosu na još jednu prognozu od 130 dolara po barelu. Brent se trenutno trguje oko 86 dolara po barelu, napominje **Oilprice.com**.

Za sledeću godinu, Goldman predviđa da će Brent u proseku verovatno iznositi 108 dolara po barelu, što je takođe manje od prethodnog predviđanja od 125 dolara po barelu.

Iako su cene nafte znatno pale poslednjih nedelja, čini se da tržišta nafte ne utiču na bilo kakav ekonomski rast izvan Kine sledeće godine. Ali Goldman vidi ovaj ekonomski rast od 1%.

„Bilo bi potrebno teško prizemljenje da bi se opravdale trajne niže cene“, smatra Goldman.

Što se tiče OPEC-a, Goldman smatra da će grupa zadržati proizvodnju blizu sadašnjeg nivoa do kraja godine, iako bi svako značajno smanjenje ponude na predstojećem sastanku 5. oktobra izazvalo oporavak cena.

ДИГИТАЛИЗУЈ

СВОЈУ ЛУКОИЛ КАРТИЦУ ЛОЈАЛНОСТИ!

БРЗО И ЛАКО!

Све информације о бензинским станицама, попусти, стање бодова, акције и посебне понуде доступни су ти директно на мобилном телефону. Довољно је само да преузмеш **ЛУКОИЛ СРБИЈА** апликацију, региструјеш се и твоја картица лојалности је дигитализована!

Skok troškova novih naftnih bušotina

NUJORK - Inflacija troškova izazvana većom potražnjom za bušenjem i problemima u lancu snabdevanja dovela je do povećanja cene novih naftnih bušotina za 16% u odnosu na prethodnu godinu, prema analizi **S&P Global Platts-a**.

Troškovi dizel goriva i cene čeličnih cevi doživeli su najizraženije povećanje, iako je efikasnost operatera, kao što su brže tehnike bušenja, neutralizovala gotovo polovinu negativnog efekta povećanja troškova bušenja.

Istovremeno, stope proizvodnje novih platformi nastavljaju da opadaju u svim glavnim proizvodnim pogonima u SAD-u, konstatuje **agencija**.

Prema škotskom energetsom konsultantu **WoodMac-u**, ultra-duboke bušotine će ove godine najviše trpeti, s prosečnim troškovima plutajuće bušotine koji će biti veći za 26% u odnosu na prošlu godinu, što je skoro dvostruko više od inflacije troškova na kopnu.

Berlin: Građanima EU zabraniti visoke pozicije u ruskim kompanijama

BERLIN - Građanima EU više neće biti dozvoljeno da budu na visokim pozicijama u ruskim državnim kompanijama, predložila je, kao deo novih EU sankcija Moskvi, vlada Nemačke navodeći da mera ima za cilj da stane na kraj "strateškoj korupciji".

Nemačka novinska agencija DPA, koja je imala uvid u predlog, navodi da je u pozadini verovatno slučaj bivšeg kancelara Gerharda Šredera, koji je dugi niz godina bio na čelu nadzornog odbora ruske naftne kompanije Rosneft.

Prema dokumentu, zabrana ne bi trebalo da se odnosi na evropske filijale ruskih državnih kompanija.

U dokumentu, savezna vlada predlaže i dalje mere – kao što je primena globalne granice cena za uvoz nafte iz Rusije, za šta se zemlje G7 već zalažu.

Reuters, Kemp: Kako Fed kamatnim stopama izvozi američku inflaciju

LONDON - Rastuće kamatne stope i valuta koja brzo raste, izvoze problem američke inflacije i prete da će ostatak svetske ekonomije poslati u recesiju jer su druge centralne banke prisiljene da podignu sopstvene stope.

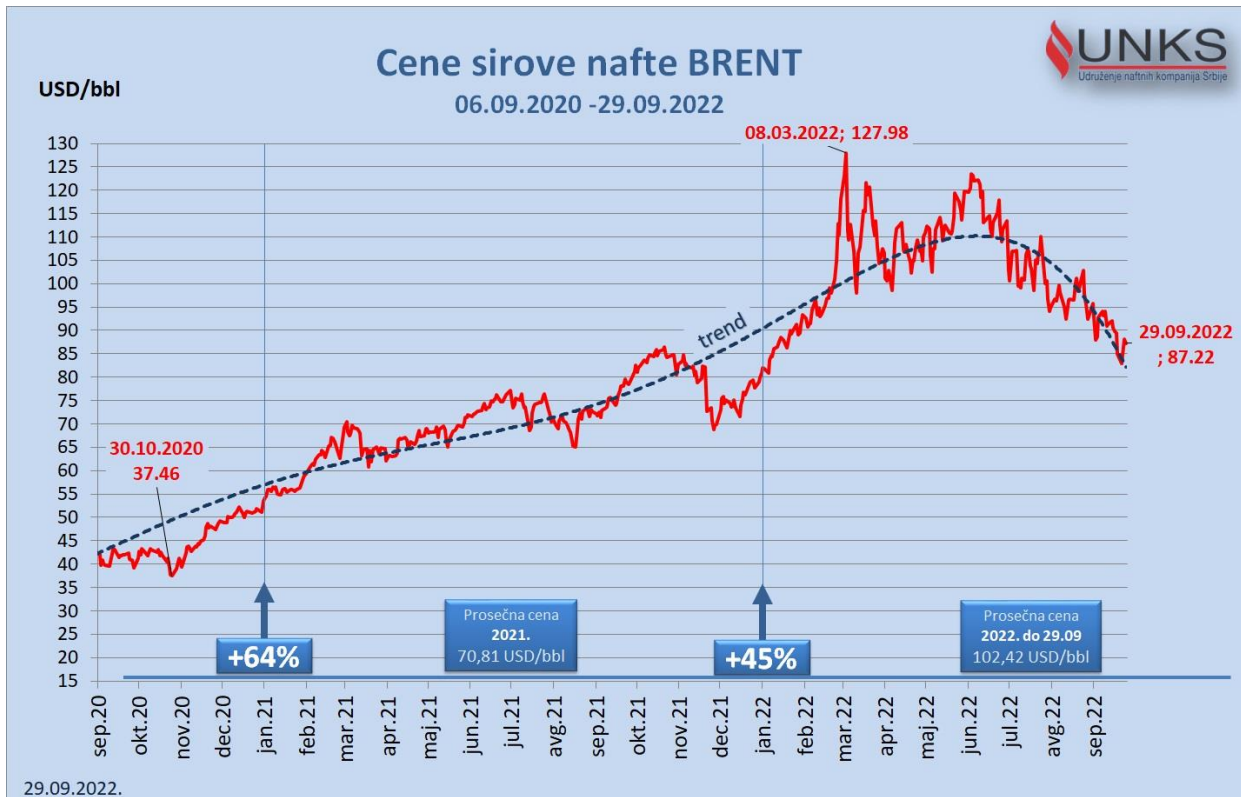
Prekonoćne međubankarske kamatne stope u SAD porasle su za 300 baznih poena u poslednjih 12 meseci, što je najbrži rast od 1989., a pre od 1981. godine, piše energetska ekspert **Reutersa John Kemp** u dopisu prosleđenom e-mailom i uredniku ovog magazina NNKS.

Trgovci očekuju da će centralna banka do aprila 2023. podići svoj cilj za stopu federalnih fondova za još 150 baznih poena.

Prinosi na referentne 10-godišnje američke trezorske obveznice popeli su se na 3,80%, što je najviši nivo za više od 12 godina, uz očekivanja da će stope morati ostati više duže kako bi se kontrolisala inflacija. Odražavajući veće prinose u Sjedinjenim Državama, dolar je u prošloj godini apresirao za više od 10% u odnosu na trgovačku korpu drugih glavnih valuta. Realni efektivni kurs dolara je najjači od januara 1986.

Samim tim, ako američka centralna banka podiže kamatne stope kako bi se suprotstavila domaćoj inflaciji, druge centralne banke moraju pratiti ili videti depresijaciju njihovih valuta i rast inflacije kroz više cene energije i drugog uvoza, konstatuje Kemp.

INFORMATIKA

Poslovna inteligencija

ZAKAŽITE RAZGOVOR SA NEKIM OD NAŠIH EKSPERATA

HIP

PETROHEMIJA

HIDPLEX

HIDTEN

HIDREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

EVROPSKA ENERGETSKA KRIZA

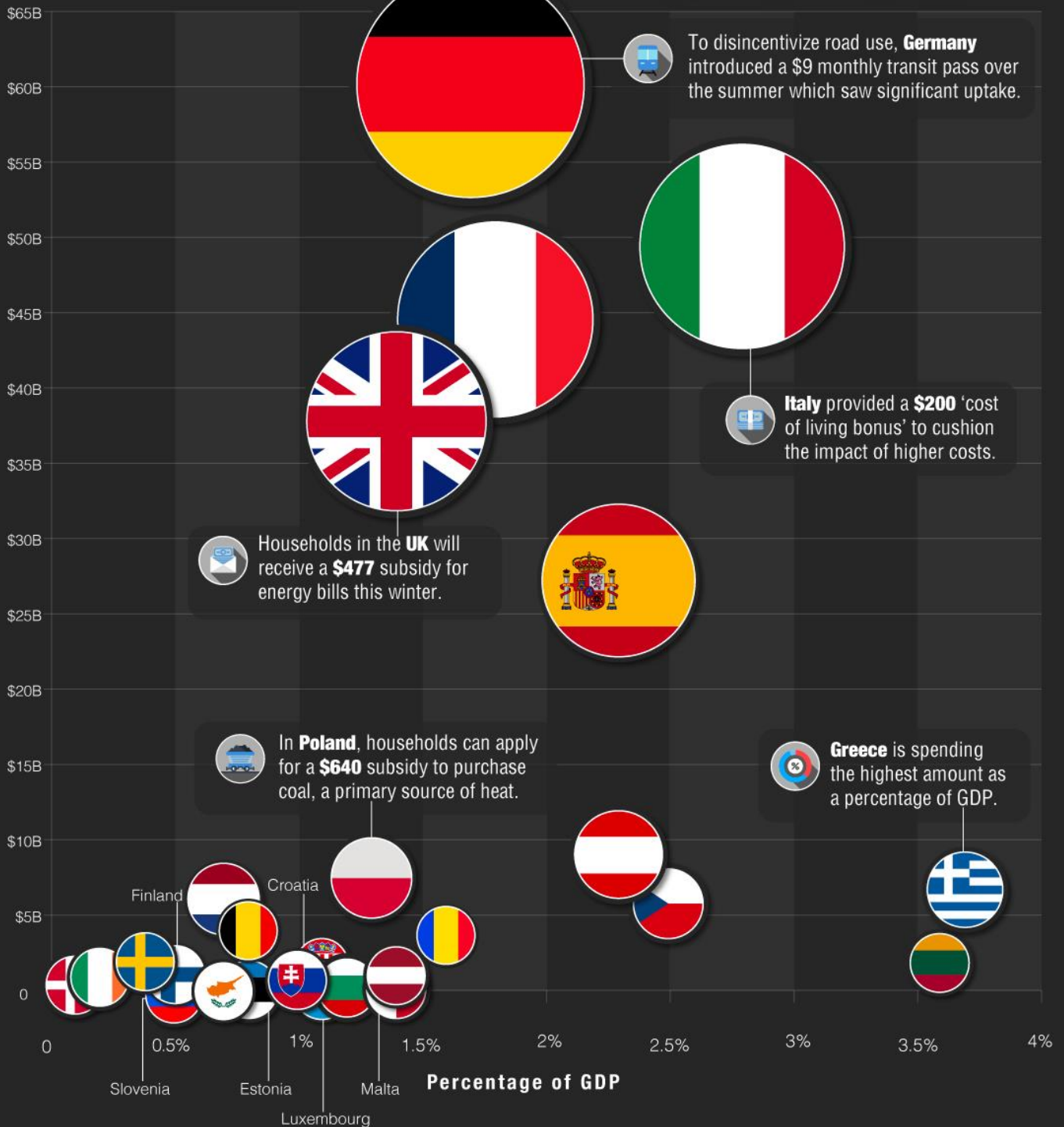
Allocated Funding by Country

European gas prices have skyrocketed **8X higher** than their 10-year average, throwing the continent into crisis.

As of August, governments have allocated over **\$276B** to curb the impact of rising energy costs on households and firms.

Bubble Size = Allocated Funding (\$B)

Allocated Funding

Source: Bruegel (Aug 2022), IMF (Aug 2022)

All figures in U.S. dollars. Exchange rates to U.S. dollars as of August 25, 2022

Talas anti-klimatskog pritiska na američke naftne kompanije

HJUSTON - Jedan mali start-up fond poziva drugu po veličini američku naftnu kompaniju da zanemari klimatske ciljeve i proizvodi naftu i gas kako joj najbolje odgovara, što **Argus** naziva talasom anti-klimatske reakcije koja zahvata neke od država SAD.

Iako je 0,02 posto udela Strive Asset Managementa u kompaniji Chevron zanemarljivo, reakcija fonda sa sedištem u Ohaju privukla je pažnju s obzirom na to da njeni pokrovitelji uključuju milijardere ulagače Petera Thiela i Billa Ackmana. U otvorenom pismu ovog meseca, suosnivač Vivek Ramaswamy kaže da bi Chevron trebalo da pruži prioritet dugoročnim povratima u odnosu na klimatske ciljeve kada donosi odluke oko ulaganja u naftu i gas.

Reakcija fonda dolazi nakon što je Chevron prošle godine pokleknuo pred pritiskom i uspostavio jedinicu sa niskim udelom ugljenika, izlažući planove za ulaganje 10 milijardi dolara u tehnologije uključujući obnovljiva goriva, vodonik i hvatanje CO₂ do 2028. godine.

U Teksasu i Floridi je u potpunosti vidljivo povlačenje ekoloških investicija. Teksas je stavio BlackRock, najvećeg svetskog upravitelja imovinom i trećeg po snazi akcionara Exxon Mobila, na listu finansijskih firmi za koje je utvrđeno da "bojkotuju" kompanije za fosilna goriva u državi.

Guverner Floride Ron DeSantis, koji se smatra potencijalnim republikanskim predsedničkim kandidatom za 2024. godinu, zabranio je uzimanje u obzir "društvenih, političkih ili ideoloških" faktora prilikom donošenja odluka o ulaganju u državni penzioni fond, napominje Argus.

GAS

EK odbija da predloži ograničenje cene gasa

BRISEL - Prkoseći pozivima 15 zemalja predsednica Komisije Ursula von der Leyen odlučila je da ne predlaže zakon o ograničenju cena na uvoz gasa.

Generalna direktorka za energetiku u Komisiji Dite Jul-Jørgensen prenela je tu vest na sastanku ambasadora u sredu. Umesto plafona, rekao je Juul-Jørgensen ogorčenim ambasadorima, Komisija će predstaviti "non-paper" s predlozima za zajedničke kupovine, prenosi **Playbook**.

Tri diplomate rekle su za **Playbook** da je Berlin posebno upozorio Von der Leyen da ne predlaže takvu gornju granicu, jer se boji da će, kada se predlog nađe na stolu, biti teže ubiti ga u Savetu. Nemačka, sa svojim dubljim džepovima, uspela je da nadmaši svoje susede da osigura zalihe gasa koje će joj trebati za zimu. Koalicija sada raspravlja o odobravanju nacionalne subvencije cene gasa kako bi se snizili računi za potrošače.

Berlin tvrdi da će, ako se uvede gornja granica, gas morati politički preraspodeliti između zemalja EU, a ne da ga tržišne snage dodeljuju onom koji ponudi najveću cenu. **Playbook** primećuje da je, doduše, Nemačka takođe poremetila te tržišne snage šemom subvencija za kupovinu velikih količina LNG-a.

Niže cene gasa takođe bi mogle dovesti do povećane potrošnje - toksične kombinacije koja bi mogla dovesti do nestašice, upozoravaju zvaničnici.

Stručnjaci Komisije, predsednik Saveta Charles Michel i mnogi ekonomisti tvrde da bi se isti rezultat gornje cene gasa mogao postići i zajedničkim kupovinama - jer zemlje EU više ne bi nadmašivale jedna drugu i dizale cene.

UAE snabdeva Nemačku LNG-om, bez dogovora sa Katarom

DOHA - Ujedinjeni Arapski Emirati ugovorili su s nemačkim RWE snabdevanje LNG-om. Ugovor, sklopljen tokom posete kancelara Olafa Šolca Zalivu, minulog vikenda, pokriva jedan tanker LNG-a, ili 137.000 m³, koji će biti isporučen kasnije ove godine.

Ugovorena količina je, međutim, minijturna u poređenju s nemačkim potrebama za gasom, konstatuje

Oilprice.com.

Kancelar Scholz je takođe posetio Katar, koji ima privremeni sporazum o snabdevanju nemačkih kompanija gasom, ali on nije napredovao dalje od privremene faze jer Katar želi dugoročnu obavezu, a Nemačka okleva da je prihvati u svetlu svojih ambicija u pogledu obnovljive energije.

Više nego udvostručena zarada Gasprom grupe u prvoj polovini godine

MOSKVA - Zarada ruskog gasnog giganta Gasprom grupe pre kamata, poreza, deprecijacije i amortizacije više se nego udvostručila u prvih šest meseci ove godine na 3,05 biliona rubalja (52,54 milijarde dolara), **saopštila** je kompanija u utorak.

Gasprom sankcijama na tužbu Naftogasa?

MOSKVA - U poruci preko **Telegrama** energetski gigant Gasprom je saopštio da ruske vlasti imaju "sve razloge" da uvedu sankcije protiv ukrajinskog Naftogasa i pojedinaca koji su protiv njega pokrenuli postupak zbog neplaćanja tranzitnih naknada.

Gasprom je rekao da je "kategorički odbacio" tvrdnje Naftogasa o neplaćanju tranzita gasa i naglasio da je o tome obavestio Sekretarijat Međunarodnog arbitražnog suda (IAC) Međunarodne privredne komore i rukovodstvo Naftogas Ukrajine.

Iz Naftogasa je u sredu odgovoreno da nastavlja sa arbitražom, što je odmah izazvalo skok cena gasa.

Misteriozni uzrok curenje gasa u cevima Severnog toka 1 i 2

BERLIN - Vlasti pokušavaju da utvrde uzrok curenja u dva gasovoda koji vode od Rusije do Nemačke ispod Baltičkog mora, rekli su nemački i danski zvaničnici.

Niti jedan od cevovoda, Severni tok 1 i 2, nije bio aktivan, ali su oba bila napunjena prirodnim gasom kada su u ponedeljak doživeli nagli pad pritiska, izazvan samo curenjem, prenose **agencije**.

Za sada nije poznat uzrok curenja, mada zvaničnici iz EU i zapadni mediji, pre bilo kakvog nalaza istrage, spekuliraju da se verovatno radi o sabotazi. Danska premijerka Mette Frederiksen je rekla da su to „namerne akcije. To nije nesreća.“

Šefica Evropske komisije Ursula von der Leyen rekla je u utorak da je curenje gasovoda Severni tok izazvano sabotazom i upozorila na "najsnažniji mogući odgovor" ako se napadne aktivna evropska energetska infrastruktura..”

Gasovod se sastoji od oko 100.000 čeličnih cevi obloženih betonom dizajniranih da izdrže promenu pritiska kojim gas prolazi na putu od Rusije do Nemačke dugom 760 milja.

Severni tok 2, koji nije u funkciji, ipak je bio napunjen sa 117 miliona kubnih metara prirodnog gasa kako bi se pritisak u cevovodu podigao na 300 bara u očekivanju da će krenuti transport. Nemačka je zamrzнула odobrenje za gasovod nakon ruske vojne intervencije u Ukrajini, podseća briselski portal.

Reuters: Uloga Severnog toka u ruskom snabdevanju Evrope gasom

MOSKVA/BERLIN - Pre nego što je gasovod zaustavljen, Moskva je smanjila kapacitet Severnog toka na samo 20%, okrivljujući kasni povratak opreme zadržane u Kanadi zbog sankcija.

Severni tok 1 dugačak 1.224 km sastoji se od dva paralelna cevovoda sa godišnjim kapacitetom od 27,5 milijardi kubnih metara (bcm) svaki, koji idu od Viborga u Rusiji do izlazne tačke u Lubminu u Nemačkoj.

U Nemačkoj se gas prima preko kopnenih cevovoda OPAL (Baltic Sea Pipeline Link) i NEL (North European Gas Pipeline), koji se povezuju u evropsku mrežu.

VLASNICI

Gasovod je u većinskom vlasništvu Gasproma i predstavlja glavnu rutu kojom ruski gas teče u Nemačku.

Gasprom ima 51% udela, dok ostatak drže četiri zapadna partnera. Nemački PEGI/E.ON i Wintershall Dea imaju po 15,5%, a francuski Engie i holandski Gasunie po 9%.

Projektni partneri su ubrizgali 30% proporcionalno svom udelu u kapitalu, a ostalih 70% dobili su u kreditima banaka i agencija za izvozne kredite.

OPERATORI

Konzorcijum Nord Stream AG sa sedištem u Švajcarskoj je operativna kompanija za tranzit, tehnička, pravna i ekološka pitanja, ali nije vlasnik imovine ili gasa u njoj.

Gasprom Export upravlja pošiljkama putem ugovora sa evropskim komunalnim preduzećima i trgovcima gasom.

VAŽNOST

Postoje i drugi veliki cevovodi iz Rusije u Evropu, ali tokovi kroz njih su postepeno opadali.

ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Народног фронта 12, 21000 Нови Сад, Србија
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305
www.srbijagas.com

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

REGION

Slovenija pred nacionalizacijom nekih energetskih firmi - premijer

LJUBLJANA - Premijer Slovenije Robert Golob je rekao u utorak pred poslanicima nacionalne skupštine da je moguće da će vlada uskoro nacionalizovati neke od energetskih kompanija u Sloveniji u sklopu borbe protiv energetske krize.

Radio Slovenija je javila da vlada namerava da kupi snabdevača prirodnog gasa Geoplin. Većinski vlasnik preduzeća je lokalni energetski kolos Petrol.

Premijer Slovenije je rekao da će država izdvojiti 5 milijardi evra za neutralisanje posledica energetske krize u idućoj, 2023. godini i pozvao na promene u regulativi energetskog tržišta Evropske unije. Golob je rekao da cene električne energije i prirodnog gasa više nisu vezane za troškove proizvodnje i upozorio na finansijske špekulacije na tržištu terminskih ugovora, navodeći nedovoljnu likvidnost.

Iskustvo vredno panze!

Napravi panzu na jednoj od MOL Serbia servisnih stanica i uživaj u kafi neodoljivog mirisa i hrani savršenog ukusa.

FRESH CORNER

freshcorner.rs

Bezbednost Turskog toka ključna za Mađarsku - Sijarto

ALMATI - Sigurnost gasovoda Turski tok je od najveće važnosti za Mađarsku, rekao je Peter Sijarto, ministar spoljnih poslova i trgovine, na konferenciji u Kazahstanu u sredu. "Naročito sada kada je poremećena isporuka gasa gasovodom Severni tok, rekao je on i istovremeno pozvao čelnike zemalja koje su partneri Turskog toka da nastave da prate rad gasovoda.

Govoreći o sankcijama Evropske unije Rusiji, Sijarto je rekao ministrima zemalja Organizacije turskih država (OTS) u Almatiju da su one dovele do ozbiljne energetske krize u Evropi sa globalnim implikacijama. "Sankcije bi mogle biti bolnije za Evropu nego za Rusku Federaciju", dodao je.

Sigurnost snabdevanja energijom je fizičko, a ne ideološko ili političko pitanje za mađarsku vladu, "dakle, nije ni političko pitanje odakle se kupuje energija", rekao je.

Mađarska vlada nikada neće podržati bilo kakve sankcije koje bi mogle ugroziti snabdevanje zemlje energentima, dodajući da će vlada zastupati isti stav u razgovorima o 8. paketu sankcija EU. Mađarska vlada je radila na diversifikaciji snabdevanja energijom, a gasovod Turski tok se „pokazao kao najbolja investicija“, jer je to jedini koji dolazi iz Rusije koji „radi sa 100-postotnom sigurnošću“, rekao je Sijarto.

Péter Ratatics novi predsednik Ine

ZAGREB - Nadzorni odbor hrvatske naftne kompanije INA imenovao je u sredu novu upravu i za novog predsednika postavio Petera Ratatika (foto).

Za članove uprave je ispred mađarskog MOL-a postavio Berislava Gašu i Kristijana Pulaja, a Miroslava Skalickog, Hrvoja Šimovića i Marina Zovka na predlog hrvatske vlade, objavila je Ina.

Nadzorni odbor primio je na znanje ostavke MOL-ovih članova Uprave Ine i na predlog Vlade Hrvatske opozvao preostale članove Uprave.

Ministar privrede Davor Filipović je u Dnevniku **HRT**-a izjavio da su dosadašnji hrvatski članovi Uprave Ine - Niko Dalić, Darko Markotić i Barbara Dorić, smenjeni bez prava na otpremnine.

Novi predsednik Uprave Ine Peter Ratatics već je bio član Uprave Ine od 2011. do 2018. godine. Na dužnost predsednika UO Ine dolazi s dužnosti izvršnog potpredsednika Usluga kupcima MOL Grupe i operativnog direktora MOL-a Mađarska.

Hrvatske firme ostale bez gasa jer ga Ina mora prodati HEP-u

ZAGREB – Hrvatska naftno-gasna kompanija Ina je, pošto je Vlada odlučila da sav domaći gas moraju da prodaju Hrvatskoj elektroprivredi (HEP), počela da šalje dopise drugim privrednim klijentima u kojima ih poziva da zbog novonastalih okolnosti moraju menjati ugovore, i to po višestruko većim cenama.

Jutarnjem listu javilo se više predstavnika firmi koji su ostali u šoku jer uprkos tome da su na vreme osigurali dovoljne količine gasa po cenama koje su tada vredele, zbog Vladine odluke Ina im traži izmenu ugovora i po deset puta većoj ceni od ugovorene jer u tom slučaju i oni moraju uvoziti prirodni gas po ceni na tržištu.

To znači da bi firma koja je s Inom imala potpisan ugovor o isporuci određenih količina gasa po ceni od 23 eura po megavatsatu, taj gas od Ine sada morala kupovati po ceni većoj od 200 eura.

BUDI U POKRETU
UZ EURO PETROL
KLUB APLIKACIJU

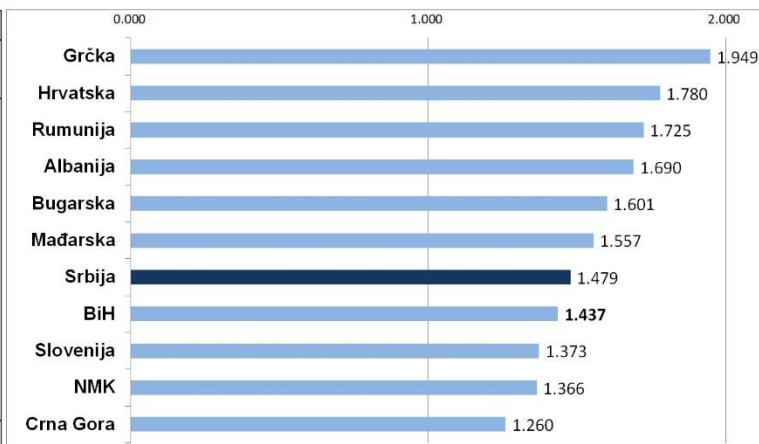
Sve informacije o benzinskim stanicama, akcijama, promocijama, klubskim popustima i još mnogo toga dostupni su na tvom mobilnom telefonu.

Preuzmi aplikaciju i postani član **Euro Petrol Kluba** online i besplatno!

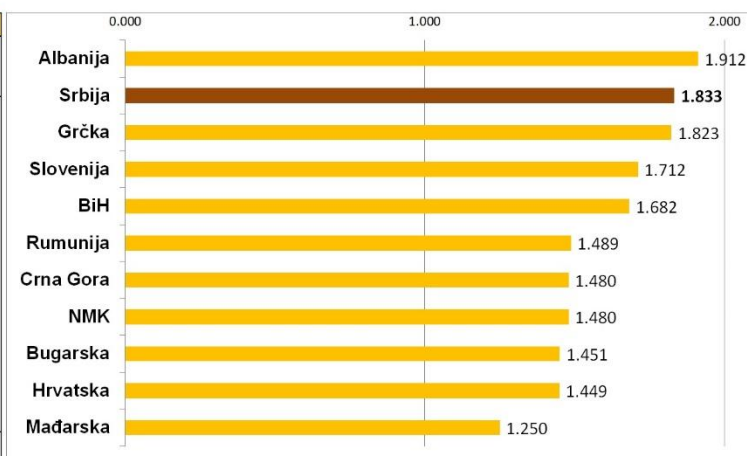
www.euro-petrol.com

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona u periodu od 19.09-25.09.2022. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

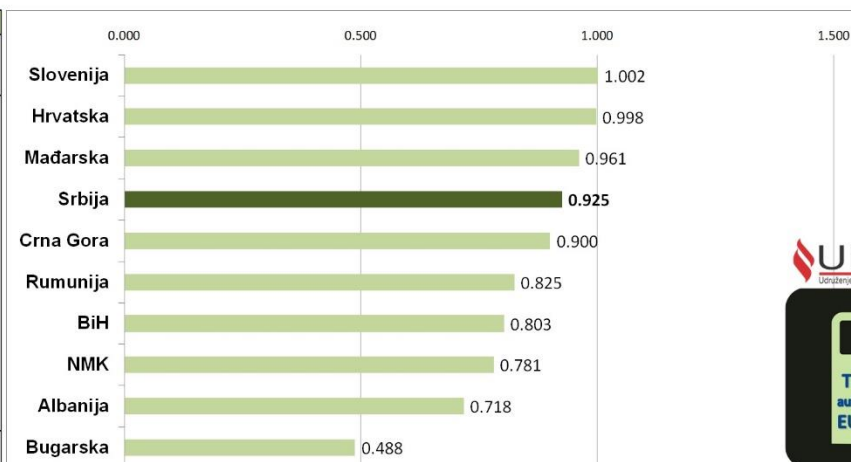
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.949	+24.52%
Hrvatska	1.780	+13.72%
Rumunija	1.725	+10.21%
Albanija	1.690	+8.00%
Bugarska	1.601	+2.30%
Mađarska	1.557	-0.53%
Srbija	1.479	-5.51%
BiH	1.437	-8.21%
Slovenija	1.373	-12.28%
NMK	1.366	-12.73%
Crna Gora	1.260	-19.50%
Prosečna cena u regionu		1.565

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.912	+19.80%
Srbija	1.833	+14.79%
Grčka	1.823	+14.20%
Slovenija	1.712	+7.24%
BiH	1.682	+5.37%
Rumunija	1.489	-6.75%
Crna Gora	1.480	-7.29%
NMK	1.480	-7.30%
Bugarska	1.451	-9.13%
Hrvatska	1.449	-9.24%
Mađarska	1.250	-21.69%
Prosečna cena u regionu		1.596

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Slovenija	1.002	+19.25%
Hrvatska	0.998	+18.77%
Mađarska	0.961	+14.43%
Srbija	0.925	+10.15%
Crna Gora	0.900	+7.16%
Rumunija	0.825	-1.79%
BiH	0.803	-4.42%
NMK	0.781	-7.06%
Albanija	0.718	-14.56%
Bugarska	0.488	-41.92%
Prosečna cena u regionu		0.840

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave